

BASINA VE KAMUOYUNA

Bilindiği üzere, 7 Mayıs 2025 tarihinde Anayasa Mahkemesi tarafından, 7527 sayılı “Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un iptali istemiyle açılan davanın esastan görüşülmesi gerçekleştirilecektir.

Söz konusu yasa ile 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu’nun temelini oluşturan “kısırlaştır, aşıla, yerine bırak” yaklaşımı terk edilmiş; bunun yerine, sokakta yaşayan hayvanların barınaklara kapatılmasının ve çeşitli gerekçelerle öldürülmesinin önü açılmıştır. Amacı yaşatmak olmayan bu düzenlemeyi izleyen süreçte yayımlanan 13.12.2024 tarihli Hayvanları Koruma Kanununa Dair Uygulama Yönetmeliği ile bu yaklaşım pekiştirilmiş, uygulamada ise telafisi imkânsız hak ihlallerine yol açılmıştır.

Bu düzenlemelerin ardından ülkemiz, hak etmediği şekilde bir hayvan düşmanlığına, akıl almaz insanlık dışı cinayetlere toplu hayvan katliamlarına sahne olmuştur. Çok sayıda sokakta yaşayan hayvan ya doğrudan öldürülmüş ya da son derece yetersiz koşullara sahip toplama alanlarında ölüme terk edilmiştir.

Hayvanların yaşam hakkını yok sayan, kamusal vicdandan ve Anayasa’nın evrensel ilkelerinden uzak bu düzenleme, yalnızca hayvanların değil, toplumun ortak adalet duygusunun da derin biçimde zedelenmesine neden olmuştur. Sahiplenmeyi engelleyici hükümler getirilmiş, üretim ve satış özendirilmiş, hayvanlara yönelik düşmanlık ve ayrımcılık adeta teşvik edilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği olarak, hayvanların yaşam hakkının korunmasının yalnızca etik bir sorumluluk değil, aynı zamanda anayasal bir yükümlülük olduğuna olan inancımızla, 7527 sayılı yasanın iptali yönündeki görüşümüzü Anayasa Mahkemesi’ne mahkeme dostu (amicus curiae) sıfatıyla sunmuş bulunmaktayız.

İnsan ile hayvan arasında kurulmuş binlerce yıllık ortak yaşam kültürünün bir yansıması olan “yerinde yaşat” ilkesi; bilimsel, insani ve hukuki açıdan en makul ve sürdürülebilir yöntemdir. Bu ilkenin terk edilmesi; yalnızca hayvanların yaşam hakkı bakımından değil, toplumsal barış, kamu düzeni ve hukuk devleti ilkeleri açısından da ciddi riskler taşımaktadır. Bu nedenle, 7527 sayılı Kanunun Anayasa’ya açıkça aykırı olduğu ve iptalinin zorunlu bulunduğu kanaatindeyiz.

Anayasa Mahkemesi’nin bu düzenlemeye ilişkin vereceği karar, yalnızca hukuki bir değerlendirme değil, aynı zamanda toplumsal vicdanı da doğrudan ilgilendiren tarihsel bir dönüm noktası olacaktır. Bu kapsamda, yaşama hakkını esas alan, kamu vicdanını gözeten ve Anayasa’nın ruhuna uygun bir karar verilmesini bekliyoruz.